

VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRO VYPLŇOVÁNÍ ELDP

PLATNÉ PRO OBDOBÍ OD 1. 1. 2014

Aktualizováno podle právního stavu účinného
od **1. 1. 2024**

Úvod

Přehled nejdůležitějších novel právních předpisů v agendě ELDP účinných od 1. 1. 2018 (změny jsou řazeny chronologicky od 1. 1. 2018 do **1. 1. 2024**, tj. do dne vydání aktualizace Všeobecných zásad pro vyplňování ELDP).

V souvislosti s přijetím:

- **zákona č. 99/2017 Sb.**, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 99/2017 Sb.),
- **zákona č. 148/2017 Sb.**, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 148/2017 Sb.),
- **zákona č. 259/2017 Sb.**, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 259/2017 Sb.),
- **zákona č. 310/2017 Sb.**, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 310/2017 Sb.),
- **zákona č. 195/2017 Sb.**, kterým se mění zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 195/2017 Sb.),
- **sdělení MPSV č. 236/2018 Sb.**, kterým se vyhláší zvýšení částky rozhodné pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (dále jen sdělení č. 236/2018 Sb.),
- **zákona č. 315/2019 Sb.**, kterým došlo k rozšíření okruhu osob účastných nemocenského a důchodového pojištění o státní zástupce vykonávající v České republice funkci evropských pověřených žalobců (dále jen zákon č. 315/2019 Sb.),
- **zákona č. 133/2020 Sb.**, kterým došlo k úpravě nároku na ošetřovné a prodloužení podpůrní doby u ošetřovného z důvodu mimořádného opatření při epidemii (dále jen zákon č. 133/2020 Sb.),
- **zákona č. 255/2020 Sb.**, kterým se zavádí v agendě ELDP povinná elektronická komunikace (dále jen zákon č. 255/2020 Sb.),
- **zákona č. 438/2020 Sb.**, o úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen zákon č. 438/2020 Sb.),
- **sdělení MPSV č. 436/2020 Sb.**, kterým se vyhláší zvýšení částky rozhodné pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (dále jen sdělení č. 436/2020 Sb.),
- **zákona č. 330/2021 Sb.**, kterým dochází k úpravě parametrů a podmínek nároku na ošetřovné, dlouhodobé ošetřovné a otcovskou (dále jen zákon č. 330/2021 Sb.),
- **zákona č. 520/2021 Sb.**, o dalších úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii onemocnění COVID-19, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 520/2021 Sb.),

- **zákona č. 26/2022 Sb.**, o mimořádném ředitelském volnu a mimořádném vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění COVID-19 a o změně zákona č. 520/2021 Sb. (dále jen zákon č. 26/2022 Sb.),
- **sdělení MPSV č. 320/2022 Sb.**, kterým se vyhláší zvýšení částky rozhodné pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění (dále jen sdělení č. 320/2022 Sb.),
- **zákona č. 358/2022 Sb.**, kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

došlo k novelizaci těchto zákonů v oblasti sociálního zabezpečení:

- zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 187/2006 Sb.),
- zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 155/1995 Sb.),
- zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 582/1991 Sb.),
- zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 589/1992 Sb.).

Od 1. 1. 2018, v souvislosti s přijetím **zákona č. 99/2017 Sb.**, došlo k úpravě definice osob, které jsou účastny pojištění v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva. Nově jsou pojištění členové zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy zvolení do funkcí, jež zastupitelstvo určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni.

Od 1. 2. 2018, v souvislosti s přijetím **zákona č. 148/2017 Sb.**, došlo k rozšíření druhu dávek nemocenského pojištění o **dávku otcovské poporodní péče (otcovská)** [§ 4 písm. c) zákona č. 187/2006 Sb.]. Nárok na ni vzniká v období 6 týdnů ode dne narození dítěte nebo ode dne převzetí dítěte do péče. Podpůrčí doba činí 1 týden (§ 38b zákona č. 187/2006 Sb.).

Od 1. 2. 2018, v souvislosti s přijetím **zákona č. 259/2017 Sb.**, došlo k rozšíření podmínek, za kterých vzniká při zaměstnání malého rozsahu nebo dohody o provedení práce nárok na nemocenské a peněžitou pomoc v mateřství. Nově vzniká nárok na uvedené dávky i v případě, kdy vznikne dočasná pracovní neschopnost, byla nařízena karanténa nebo dojde k nástupu na peněžitou pomoc v mateřství i v kalendářním měsíci, v němž zaměstnanec není účasten pojištění, avšak byl účasten pojištění při výkonu zaměstnání malého rozsahu nebo na základě dohody o provedení práce aspoň ve třech kalendářních měsících bezprostředně před kalendářním měsícem, v němž vznikla tato sociální událost (§ 15a zákona č. 187/2006 Sb.). Současně dochází k úpravě § 10 odst. 6 zákona č. 187/2006 Sb., dle kterého se nově považuje za nepřetržitě trvání nemocenského pojištění i bezprostřední navázání zaměstnání stejného druhu, kdy pro obě zaměstnání platí stejné podmínky účasti na pojištění.

Od 1. 2. 2018 rovněž s přijetím **zákona č. 259/2017 Sb.**, nově platí, že příjem započitatelný do vyměřovacího základu pojištěnce, který náleží zpětně na základě pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na zaplacení tohoto příjmu, se **započte v těch kalendářních měsících, za které náleží**. Pokud zaměstnavatel při vyhotovení ELDP za období před 1. 2. 2018 takto nepostupoval, je povinen na žádost vyhotovit opravný ELDP, a tyto příjmy zahrnout do kalendářního roku, za které náleží, bez ohledu na skutečnost, že nebyly v tomto roce zúčtovány (§ 11 odst. 2 věta čtvrtá zákona č. 155/1995 Sb.).

Od 1. 6. 2018, v souvislosti s přijetím **zákona č. 310/2017 Sb.**, došlo k dalšímu rozšíření druhu dávek nemocenského pojištění o dávku **dlouhodobé ošetrovné** [§ 4 písm. e) zákona č. 187/2006 Sb.].

Nárok na ni vzniká dle podmínek upravených § 41a až § 41f a § 72a až § 72e zákona č. 187/2006 Sb. Podpůrčí doba u této dávky činí nejvýše 90 kalendářních dnů (§ 41e zákona č. 187/2006 Sb.).

Obě dávky rozšířily okruh vyloučených dob uvedených v § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., které se vykazují na evidenční list důchodového pojištění.

Od 1. 7. 2018 došlo přijetím **zákona č. 195/2017 Sb.**, k rozšíření § 123e odst. 1 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb., o možnost využívat způsob elektronického podání služby ePortálu či podávat tiskopisy tzv. přímým kanálem s možností přístupu se zaručenou identitou ověřenou občanským průkazem se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem nebo jiným prostředkem pro elektronickou identifikaci určeným orgánem sociálního zabezpečení. Nově je možné přihlásit se na ePortál prostřednictvím NIA (národní identitní bod) pokud občan disponuje občanským průkazem vydaným po 30. 6. 2018 s kontaktním elektronickým čipem (aktivovaným) nebo jiným prostředkem pro elektronickou identifikaci určeným ČSSZ. Tím je tzv. „jméno, heslo, SMS“ – jde o prostředek, který rovněž umožňuje autorizovaný přístup ke službám ePortálu ČSSZ. Za účelem jeho vytvoření se musí občan dostavit na Czech POINT.

Od 1. 1. 2019 sdělením MPSV č. 236/2018 Sb., kterým se vyhláší zvýšení částky rozhodné pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění, podle § 6 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., vyhlásilo MPSV rozhodnou částku pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění **3 000 Kč**.

V případech, kdy u zaměstnání (dle § 6 zákona č. 187/2006 Sb.) sjednaných před 1. lednem 2019 byl stanoven rozhodný příjem od 2 500 Kč do 2 999 Kč měsíčně a od 1. ledna 2019 sjednaná částka nebude dosahovat rozhodného příjmu 3 000 Kč, zaniká v těchto případech účast na pojištění dnem 31. prosince 2018. Pojistný vztah dle § 6 zákona č. 187/2006 Sb. končí a vzniká nový, který se z pohledu nemocenského pojištění stává zaměstnáním malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.). Zaměstnavatel má v tomto případě povinnost zaměstnance odhlásit [tiskopisem „Oznámení o nástupu do zaměstnání (skončení zaměstnání)“] k datu 31. prosince 2018 a případně znovu v roce 2019 přihlásit [tiskopisem „Oznámení o nástupu do zaměstnání (skončení zaměstnání)“] až dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání (§ 94 zákona č. 187/2006 Sb.) v návaznosti na dosažení (zúčtování) částky rozhodného příjmu pro účast na nemocenském pojištění, tj. 3 000 Kč.

Od 1. 12. 2019 došlo přijetím **zákona č. 315/2019 Sb.** k rozšíření okruhu osob účastných nemocenského a důchodového pojištění o státní zástupce vykonávající v České republice funkci evropských pověřených žalobců (§ 167g zákona č. 187/2006 Sb., § 105 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb.).

Od 11. 3. 2020 došlo přijetím **zákona č. 133/2020 Sb.**, k úpravě nároku na ošetřovné a prodloužení podpůrčí doby u ošetřovného o dobu, po kterou v období od 11. 3. 2020 do 30. 6. 2020 trvalo uzavření zařízení¹ nebo školy z důvodu mimořádného opatření při epidemii. V této souvislosti se dny, ve kterých vznikl v uvedeném období nárok na ošetřovné, považují za dobu vyloučenou, která se v plném rozsahu (tj. nad rámec běžného rozsahu podpůrčí doby ošetřovného) vykazuje na ELDP. Celá doba pobírání ošetřovného je též považována za omluvný důvod ve smyslu ust. § 11 odst. 2 věty první za středníkem zákona č. 155/1995 Sb., tj. za skutečnost, která zakládá nárok zaměstnance na hodnocení této doby jako doby pojištění.

Od 1. 9. 2020 došlo v souvislosti s přijetím **zákona č. 255/2020 Sb.**, k úpravě § 39 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., na základě kterého ELDP předkládají zaměstnavatelé ČSSZ nově pouze v elektronické podobě formou datové zprávy prostřednictvím datové schránky nebo elektronické adresy podatelny. Pokud zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů předložit evidenční list pouze v elektronické podobě, může tak učinit způsobem uvedeným v § 123e odst. 2 písm. b) zákona

¹ Dle § 2 odst. 2 zákona č. 133/2020 Sb. se zařízením podle § 39 odst. 1 písm. b) bodů 1 a 2 zákona o nemocenském pojištění rozumí též zařízení určené pro péči o osoby, které jsou závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách.

č. 582/1991 Sb., zasláním na adresu určenou Českou správou sociálního zabezpečení; přitom je povinen uvést důvod tohoto postupu. Technické důvody se posuzují podle § 61 odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb. obdobně. Tato povinnost je splněna i předáním evidenčního listu okresní správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd.

Od 14. 10. 2020 došlo přijetím **zákona č. 438/2020 Sb.**, k úpravě nároku na ošetřovné a prodloužení podpůrčí doby u ošetřovného o dobu, po kterou v době platnosti mimořádného opatření v období od 14. 10. 2020 nejdéle do 30. 6. 2021 trvalo uzavření zařízení nebo školy nebo jejich části z důvodu mimořádného opatření při epidemii. Pro účely důchodového pojištění se dny, ve kterých vznikl nárok na výplatu ošetřovného, považují podle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. za dobu vyloučenou, která je v souladu s ust. § 11 odst. 2 téhož zákona hodnocena jako omluvný důvod, který je též dobou pojištění.

Od 1. 1. 2021 sdělením MPSV č. 436/2020 Sb., kterým se vyhláší zvýšení částky rozhodné pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění, podle § 6 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., vyhlásilo MPSV rozhodnou částku pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění **3 500 Kč**.

U zaměstnání (dle § 6 zákona č. 187/2006 Sb.) sjednaných před 1. lednem 2021, u kterých byl stanoven rozhodný příjem od 3 000 Kč do 3 499 Kč měsíčně a od 1. ledna 2021 sjednaná částka nebude dosahovat rozhodného příjmu 3 500 Kč, zaniká účast na pojištění dnem 31. prosince 2020. Pojistný vztah dle § 6 zákona č. 187/2006 Sb. končí a vzniká nový, který se z pohledu nemocenského pojištění stává zaměstnáním malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.). Zaměstnavatel má v tomto případě povinnost zaměstnance odhlásit [tiskopisem „Oznámení o nástupu do zaměstnání (skončení zaměstnání)“] k datu 31. prosince 2020 a případně znovu v roce 2021 přihlásit [tiskopisem „Oznámení o nástupu do zaměstnání (skončení zaměstnání)“] až dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání (§ 94 zákona č. 187/2006 Sb.) v návaznosti na dosažení (zúčtování) částky rozhodného příjmu pro účast na nemocenském pojištění, tj. 3 500 Kč.

Od 23. 12. 2021 je účinný **zákon č. 520/2021 Sb.**, o dalších úpravách poskytování ošetřovného v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii onemocnění COVID-19, dle kterého vznikají a trvají v době trvání mimořádného opatření při epidemii nároky na ošetřovné, nejdéle však do 28. února 2022. Podle tohoto zákona a zákona o nemocenském pojištění činí výše ošetřovného v období od 1. listopadu 2021 do 28. února 2022 80 % denního vyměřovacího základu.

Od 1. 1. 2022 došlo v souvislosti s přijetím **zákona č. 330/2021 Sb.**, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, k úpravě parametrů a podmínek nároku na ošetřovné, dlouhodobé ošetřovné a otcovskou.

U ošetřovného se tak nově rozšiřuje okruh osob, u nichž se nevyžaduje soužití ošetřující a ošetřované osoby v domácnosti, o osoby blízké.

U dlouhodobého ošetřovného se zkracuje podmínka doby pobytu v zařízení lůžkové péče ze sedmi na čtyři kalendářní dny a ruší se podmínka hospitalizace v případě péče o osoby v inkurabilním stavu vyžadující paliativní péči. O vydání rozhodnutí o vzniku potřeby dlouhodobé péče může být nově požádáno do 8 dnů po skončení hospitalizace.

U otcovské dochází k prodloužení podpůrčí doby z jednoho na dva týdny a rovněž se prodlužuje období, v němž lze na otcovskou nastoupit v situaci, kdy bylo dítě hospitalizováno v období prvních šesti dnů.

Od 7. 2. 2022 je účinný **zákon č. 26/2022 Sb.**, o mimořádném ředitelském volnu a mimořádném vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění COVID-19 a o změně zákona č. 520/2021 Sb., dle kterého se mimořádné ředitelské volno a mimořádné vzdělávání distančním způsobem považuje pro účely vzniku nároku na ošetřovné za mimořádné opatření při epidemii, a to v rozsahu až 10 dnů ve školním roce. Mimořádné ředitelské volno nebo mimořádné vzdělávání distančním způsobem se vztahuje na základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy,

základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Na mateřské školy se vztahuje mimořádné ředitelské volno.

Od 1. 1. 2023 vyhlásilo MPSV sdělením č. 320/2022 Sb., kterým se vyhláší zvýšení částky rozhodné pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění, podle § 6 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., rozhodnou částku pro účast zaměstnanců na nemocenském pojištění ve výši **4 000 Kč**.

V případech, kdy u zaměstnání (dle § 6 zákona č. 187/2006 Sb.) sjednaných před 1. lednem 2023 byl stanoven rozhodný příjem od 3 500 Kč do 3 999 Kč a od 1. ledna 2023 sjednaná částka nebude dosahovat rozhodného příjmu 4 000 Kč, zaniká v těchto případech účast na pojištění dnem 31. prosince 2022. Pojistný vztah dle § 6 zákona č. 187/2006 Sb. končí a vzniká nový, který se z pohledu nemocenského pojištění stává zaměstnáním malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.). Zaměstnavatel má v tomto případě povinnost zaměstnance odhlásit [tiskopisem „Oznámení o nástupu do zaměstnání (skončení zaměstnání)“] k datu 31. prosince 2022 a případně znovu v roce 2023 přihlásit [tiskopisem „Oznámení o nástupu do zaměstnání (skončení zaměstnání)“] až dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání (§ 94 zákona č. 187/2006 Sb.) v návaznosti na dosažení (zúctování) částky rozhodného příjmu pro účast na nemocenském pojištění, tj. 4 000 Kč.

Od 1. 12. 2022 došlo v souvislosti s přijetím **zákona č. 358/2022 Sb.**, k rozšíření situací, ve kterých vzniká pojištěnci nárok na otcovské. Nově má pojištěnec, který je otcem dítěte, nárok na otcovské i v případech, kdy se dítě narodilo mrtvé, nebo zemřelo v období 6 týdnů ode dne narození.

Zásady pro vedení ELDP jsou **od 1. 1. 2014** ovlivněny zejména změnami podmínek účasti na nemocenském pojištění dle zákona č. 187/2006 Sb., na základě kterých:

- odpadá podmínka účasti na pojištění, dle které zaměstnání trvalo nebo mělo trvat aspoň 15 kalendářních dnů [uvedeno v § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění do 31. 12. 2013],
- odpadá zvláštní právní úprava podmínek účasti na nemocenském pojištění pro opakovaná tzv. krátkodobá zaměstnání (uvedeno v § 6 odst. 2 a 3 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění do 31. 12. 2013),
- zaměstnanec je pojištěn též, pokud vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více zaměstnání malého rozsahu a úhrn započitatelných příjmů z těchto zaměstnání dosáhl v kalendářním měsíci aspoň částku rozhodného příjmu; účast na pojištění trvá nejvýše po dobu trvání takových zaměstnání v tomto kalendářním měsíci (§ 7 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb.); za téhož zaměstnavatele se přitom považuje též právní nástupce zaměstnavatele,
- vzniká smluvnímu zaměstnanci pojištění dnem, ve kterém začal vykonávat práci pro smluvního zaměstnavatele. Pravidlo, kdy smluvnímu zaměstnanci, který je povinně účasten pojištění ve státě, kde má sídlo jeho zaměstnavatel, vzniká pojištění až následující den po dni, kdy uplynulo 270 kalendářních dnů trvání zaměstnání na území ČR, již neplatí (§ 6 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění do 31. 12. 2013) - tím se sjednocují podmínky účasti na pojištění s ostatními zaměstnanci (§ 10 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb.),
- vykonává-li člen zastupitelstva územního samosprávného celku, zastupitelstva městské části nebo městského obvodu územně členěných statutárních měst nebo hlavního města Prahy souběžně více funkcí pro tentýž územní samosprávný celek, za které je odměňován, je z nich pojištěn jen jednou; to platí obdobně pro osobu, která je členem více kolektivních orgánů územního samosprávného celku nebo orgánů zřízených jeho orgány (§ 8 věta třetí zákona č. 187/2006 Sb.),

a dále změnou § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., kterou byla pro období od 1. 1. 2014 zrušena podmínka zaplacení pojistného pro hodnocení doby důchodového pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a), f), w) a x) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2013 a tyto osoby byly současně společníky této společnosti anebo členy statutárního orgánu nebo dozorčí rady této

společnosti nebo družstva. Nejzazším termínem pro úhradu dlužného pojistného za období před 1. 1. 2014 dle § 11 odst. 2 věta čtvrtá a pátá zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2013, byl 31. prosinec 2016.

S účinností od 1. 7. 2016 došlo k rozšíření okruhu pojištěných osob, kterými jsou vojáci v záloze ve výkonu vojenské činné služby [§ 5 písm. a) bod 2. zákona č. 187/2006 Sb.]. K této úpravě došlo v souvislosti s nabytím účinnosti zákona č. 47/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony v oblasti sociálního zabezpečení.

Vzhledem k tomu, že vojáci v záloze ve výkonu vojenské činné služby jsou účastni důchodového pojištění, pokud jsou účastni nemocenského pojištění (§ 8 zákona č. 155/1995 Sb.), není již od 1. 7. 2016 období výkonu vojenské činné služby v rámci souběžně existujícího pojištění na základě „civilního“ zaměstnání považováno za dobu vyloučenou, která se vykazuje na ELDP.

Zákonem č. 259/2017 Sb., došlo s účinností od 1. 2. 2018 mimo jiné ke změně zákona č. 187/2006 Sb., na základě které z výkonu vojenské činné služby vojáka v záloze a z výkonu činnosti související s brannou povinností neplatí ochranná lhůta.

Všeobecné zásady pro vedení ELDP a Metodická pomůcka pro vyplňování ELDP jsou k dispozici na webových stránkách ČSSZ www.cssz.cz v sekci [e-Podání](#) nebo na ePortálu ČSSZ v sekci Tiskopisy pro zaměstnavatele/[Evidenční list důchodového pojištění](#).

Hlavní zásady vedení a předkládání evidenčních listů důchodového pojištění (§ 38 a 39 zákona č. 582/1991 Sb.)

Zaměstnavatel vede ELDP pro každou osobu účastnou důchodového pojištění (dále jen „pojištěnec“) vždy za jednotlivý kalendářní rok, příp. jeho část, došlo-li k zahájení výdělečné činnosti zakládající účast na důchodovém pojištění, nebo k jejímu ukončení v průběhu kalendářního roku. ELDP se od 1. 1. 2010 vede i pro poživatele starobního důchodu.

Při trvání dvou (více) souběžných výdělečných činností jednoho pojištěnce u téhož zaměstnavatele v průběhu kalendářního roku zaměstnavatel vyhotovuje a předkládá samostatné ELDP pro každou výdělečnou činnost.

Pokud výdělečná činnost v průběhu kalendářního roku skončila a je nepochybné, že občan ve stejném kalendářním roce do tří měsíců znovu výdělečnou činnost u téhož zaměstnavatele zahájí, ELDP se neuzavírá a neodesílá. Dojde-li do tří měsíců k nástupu do zaměstnání, využijí se k zápisu další volné řádky téhož ELDP.

V případech, že jednotlivá zaměstnání stejného druhu, která zakládají účast na nemocenském pojištění, na sebe u téhož zaměstnavatele bezprostředně navazují, využívá se pro zápis do ELDP pouze jeden řádek. Za nepřetržitě trvání nemocenského pojištění se považuje i bezprostřední navázání zaměstnání stejného druhu, kdy pro obě zaměstnání platí stejné podmínky účasti na pojištění (§ 10 odst. 6 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném od 1. 2. 2018). Uvedené neplatí, je-li alespoň jedním ze zaměstnání zaměstnáním malého rozsahu nebo dohoda o provedení práce.

Za situace, kdy v souvislosti s nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, dochází ke skončení účasti na nemocenském pojištění (i když pracovněprávní vztah nadále trvá - § 10 odst. 9 zákona č. 187/2006 Sb.) nebo v případě, kdy dochází ke skončení účasti na nemocenském pojištění z důvodu skončení příslušnosti k českým právním předpisům, se ELDP k datu ukončení účasti na nemocenském pojištění uzavírá a předkládá orgánům sociálního zabezpečení. Ve vedení záznamů na novém ELDP se pokračuje až po případném opětovném nástupu do zaměstnání po skončení výkonu trestu nebo zabezpečovací detence, případně po opětovné změně příslušnosti k právním předpisům ve prospěch českého nositele pojištění.

Do vyloučené doby na ELDP zaměstnavatel vykazuje pouze dobu omluvných důvodů [§ 11 odst. 2 a § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. – podrobně viz další text „Vyloučené doby“] v době trvání výdělečné činnosti. Údaje o trvání omluvných důvodů po skončení výdělečné činnosti již zaměstnavatel do ELDP nevykazuje. Trvají-li omluvné důvody i po skončení výdělečné činnosti (nebo vzniknou v ochranné lhůtě) po 31. 12. 2008, předávají údaje o jejich trvání do ústřední evidence ČSSZ místně příslušné OSSZ.

ELDP se vyplňuje:

- po účetní závěrce (závěrce mzdových listů), nejpozději však do 30. dubna následujícího kalendářního roku, trvala-li výdělečná činnost k 31. prosinci,
- do 1 měsíce po konečném vyúčtování příjmů v případě skončení účasti na důchodovém pojištění před 31. prosincem, nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku.

Zaměstnavatel vydává občanovi stejnopis ELDP

Zaměstnavatel je povinen vyhotovit dva stejnopisy ELDP. Jeden stejnopis s podpisem pojištěnce si ponechá ve své evidenci po dobu tří kalendářních roků po roce, kterého se týká. Byl-li ELDP vyhotovován později než v zákonem stanovených lhůtách nebo byl vyhotovován opravný ELDP, ponechá si jej zaměstnavatel ve své evidenci po dobu tří kalendářních roků po roce, ve kterém byl vyhotoven [§ 35a odst. 4 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb.]. Druhý stejnopis, opatřený podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce zaměstnavatele a jeho razítkem, je povinen vydat pojištěnci, a to nejpozději v den, kdy předkládá ELDP orgánu sociálního zabezpečení. **Podmínky, za kterých je možné vést a předkládat stejnopisy ELDP v elektronické podobě** jsou obsahem Přílohy č. 4.

Pojištěnec má právo projevit nesouhlas se zápisem zaměstnavatele do ELDP

Nesouhlasí-li pojištěnec se zápisem zaměstnavatele v ELDP a zaměstnavatel na základě jeho žádosti ELDP včetně jeho stejnopisů neopraví, může požádat příslušnou OSSZ do 30 dnů ode dne převzetí stejnopisu ELDP, aby tento spor o obsah ELDP rozhodla. Jedná se o správní řízení, přičemž následně přichází v úvahu i podání žaloby proti rozhodnutí ČSSZ o odvolání proti rozhodnutí OSSZ ve dvouměsíční lhůtě (zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů).

Předkládání ELDP

ELDP je předepsaným tiskopisem, který zaměstnavatelé předkládají dle § 39 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. od 1. 9. 2020 výhradně elektronicky ve formě datové zprávy (e - Podání), ve formátu, struktuře a tvaru určeném ČSSZ zveřejněném na internetových stránkách ČSSZ, a to:

do 30 dnů

- ode dne zápisu údajů do ELDP, ode dne svého zániku,

do 8 dnů

- ode dne obdržení výzvy orgánu sociálního zabezpečení.

Při úmrtí pojištěnce se předkládá ELDP na vyžádání orgánu sociálního zabezpečení ve lhůtě jím stanovené, popřípadě do tří měsíců od úmrtí, nedošlo-li k jeho vyžádání dříve (§ 39 zákona č. 582/1991 Sb.).

Jde-li o osoby ve služebním poměru, s výjimkou státního zaměstnance podle služebního zákona (od 1. 1. 2015 podle zákona o státní službě), nebo o občana, jemuž vznikl nárok na důchod příslušníků ozbrojených sil, předkládá se ELDP orgánům ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti, podle toho, který orgán je příslušný k rozhodování o dávkách důchodového pojištění.

ELDP zaměstnavatelé předkládají výhradně elektronicky:

- **prostřednictvím určené datové schránky e - Podání ČSSZ** (ID 5ffu6xk) nebo datové schránky místně příslušné OSSZ, PSSZ, MSSZ, nebo
- **prostřednictvím určené elektronické podatelny Veřejné rozhraní pro e - Podání ČSSZ (APEP/VREP)** podepsané uznávaným elektronickým podpisem, nebo
- **s využitím ePortálu ČSSZ prostřednictvím NIA (národní identitní bod)** pokud občan disponuje občanským průkazem vydaným po 30. 6. 2018 s kontaktním elektronickým čipem (aktivovaným) nebo jiným prostředkem pro elektronickou identifikaci určeným ČSSZ (jméno, heslo, SMS zřízené přes CzechPoint).

Datovou zprávu pro elektronické podání je možné vytvořit prostřednictvím mzdového nebo personálního SW podporujícího službu e - Podání nebo lze pro její vytvoření a odeslání využít zdarma interaktivní formulář, který je k dispozici v internetové aplikaci ePortál ČSSZ.

ELDP zaměstnavatelé překládají písemně na předepsaném tiskopisu, pouze pokud existují prokazatelné objektivní technické důvody, které brání v předložení ELDP v elektronické podobě. Zaměstnavatel je povinen uvést důvod tohoto postupu. ELDP lze v těchto případech předat okresní správě sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd.

Technickým důvodem se rozumí zejména výpadek:

- elektrické energie,
- služeb provozovatele komunikační infrastruktury,
- informačního systému zaměstnavatele,
- informačního systému orgánu sociálního zabezpečení, pro který není možné vystavit v elektronické podobě tiskopis, nebo odeslané údaje přijmout.

Za technické důvody, které brání podání ELDP v elektronické podobě se dále považuje:

- faktická neexistence technické podpory elektronického způsobu podání na straně ČSSZ – neexistence definice datové věty pro ELDP/ELDZ za období před 1. 1. 2004 (období před zavedením tzv. jednorozhodných ELDP) a možnosti je elektronicky předložit;
- situace, kdy bývalý zaměstnavatel na výzvu příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ, např. v souvislosti s podanou žádostí o důchod, jednorázově dodatečně vyhotoví chybějící ELDP, které z důvodu absence prostředků elektronické identifikace či technické podpory bude schopen předložit pouze v papírové podobě na předepsaném tiskopise.

Zaměstnavatel je povinen uvést důvod, pro který nebyl schopen předložit ELDP v elektronické podobě. **Tento postup se neuplatní při vyhotovení a předložení ELDZ/ELDP za období před 1. 1. 2004.**

Typy papírových tiskopisů pro písemné předložení ELDP:

tiskopis s QR kódem – pro elektronické vyplňování. Předepsaným tiskopisem ELDP (pro období od 1. 1. 2012) je též tiskopis ELDP ve formátu PDF s připojeným QR kódem, který je tiskovým výstupem internetové aplikace ePortál ČSSZ. Tato aplikace umožňuje přímé vyplnění údajů do šablony interaktivního tiskopisu a provedení tisku ELDP s QR kódem (volba „tisk s QR kódem“) na papír formátu A4 a rovněž jeho uložení v elektronické podobě (PDF). ELDP v tištěné podobě obsahuje, kromě samotného tiskopisu, též vygenerovaný QR kód s údaji vykázanými v jednotlivých kolonkách ELDP. Program dále umožňuje tisk dvou stejnopisů na papír formátu A4 (pro zaměstnavatele a pojištěnce). Za předepsaný tiskopis nelze považovat ELDP, který by v tištěné podobě obsahoval pouze QR kód. ČSSZ nepřijímá ELDP s QR kódem v elektronické podobě, neboť takto zasláný tiskopis nesplňuje požadavky stanovené pro elektronické podání.

tiskopis jednodílný (jeden list) – pro elektronické vyplňování. Zaměstnavatelé k jeho vyplnění využijí internetovou aplikaci **ePortál ČSSZ**, která umožňuje přímé vyplnění údajů do šablony interaktivního

tiskopisu a provedení tisku údajů do **originálního** tiskopisu ELDP vydaného ČSSZ a dále program umožňuje tisk dvou stejnopisů na papír formátu A4 (pro zaměstnavatele a pojištěnce).

Tiskopis ELDP jednodílný nebo s QR kódem a jeho dva stejnopisy musí být opatřeny podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce zaměstnavatele a jeho razítkem.

tiskopis třídílný (tři spojené listy) - pro vyplňování na psacím stroji (s možností vyhotovit originál s propisem dvou stejnopisů). Musí se jednat o psací stroj běžného typu písma. Všechny výtisky musí být opatřeny podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce zaměstnavatele a jeho razítkem.

Při vyplňování ELDP se užívá česká abeceda (diakritická znaménka). Pokud vyplnění některých údajů nepřichází v úvahu, příslušné pole se ponechá volné, neproškrťává se, ani se neuvádějí nuly. Vyplňované údaje na tiskopisu by neměly přesahovat barevné označení čtecích polí. Pokud jde o označování nepojištěných měsíců znakem „X“ (viz další text), nesmí tento znak přesáhnout polovinu prostoru oddělovacího čtecí pole dalšího (případně předchozího) měsíce. Totéž platí při tisku do originálního formuláře ELDP (jeden list) pomocí uvedené aplikace. Jestliže při vyplňování některého z údajů nepostačuje vymezený prostor formuláře, ukončí se zápis daného údaje uvedením posledního písmene, které lze do uvedeného prostoru uvést (např. Kolomazníková-Drahokoup). Při vyplňování tiskopisu se nepřipouštějí přepisy (opravy) základních identifikačních údajů – tj. rodného čísla, rodného příjmení, variabilního symbolu a identifikačního čísla. Rovněž nelze provést opravu údaje „Typ ELDP“. Při chybném vyplnění některého z těchto údajů musí zaměstnavatel použít pro vyplnění tiskopis nový. Přepisy (opravy) v ostatních údajích (oddílu 1. a 3.) lze provést pouze v případě, že údaje po opravě nepřesáhnou vymezený prostor. Opravený údaj musí být ověřen (mimo vymezený prostor) parafou příslušného pracovníka, který opravu provedl. Chybný údaj je nutné zřetelně škrtnout, přitom škrtnat lze perem, propisovací tužkou, případně na psacím stroji za použití pomlčky nebo písmene „X“. **Provádění uvedených oprav nepřichází v úvahu v případě papírového ELDP s QR kódem.**

Tiskopisy v papírové podobě jsou pro zaměstnavatele k dispozici na OSSZ.

Dodatečná a opravná podání

Pro dodatečné nebo opravné podání evidenčních listů jsou v internetové aplikaci [ePortál ČSSZ](#), v části Tiskopisy pro zaměstnavatele, pod odkazem Evidenční list důchodového pojištění v části [ARCHIV](#) k dispozici:

- [Evidenční list důchodového pojištění pro období 2009 – 2011](#)
- [Evidenční list důchodového pojištění pro období 2004 – 2008](#)
- [Evidenční list důchodového pojištění pro období 1996 – 2003](#)
- [Evidenční list důchodového zabezpečení pro období do 31. 12. 1995](#)

Interaktivní podoba evidenčního listu [pro období 1996 – 2003](#) a [pro období do 31. 12. 1995](#) je určena pouze k tisku vyplněných údajů do originálních papírových tiskopisů vydaných ČSSZ pro uvedená období. Tyto ELDP nelze podávat elektronicky.

Způsob vyplňování ELDP

Údaje v ELDP jsou rozděleny do následujících částí:

Záhlaví

- 1) Identifikace pojištěnce
- 2) Průběh pojištění v daném roce
- 3) Identifikační údaje zaměstnavatele a podpisy

ZÁHLAVÍ

„Technický kód“: tento údaj se nevyplňuje, využívají jej výlučně orgány sociálního zabezpečení.

„Za rok“: uvádí se ve tvaru čtyřčíslí daného kalendářního roku.

„Typ ELDP“: uvádí se ve tvaru dvojčíslí, které označuje charakter údajů vykazovaných na ELDP ve vztahu k trvání výdělečné činnosti konkrétního pojištěnce a dále orgánům sociálního zabezpečení umožňuje rozlišení charakteru zpracovaného ELDP (původní, opravný, rekonstruovaný)

- **01** - uvádí se v případech, kdy výdělečná činnost pojištěnce ke dni odesílání ELDP v průběhu daného kalendářního roku trvá (např. při odesílání ELDP na výzvu orgánů sociálního zabezpečení) a dále za situace, kdy ELDP je odeslán po uzavření celého kalendářního roku a výdělečná činnost pojištěnce po 31. 12. u zaměstnavatele nadále trvá
- **51** - uvádí se v případech, kdy zaměstnavatel (případně OSSZ) vyhotovuje opravný ELDP po zjištění, že vykázané údaje na již odeslaném ELDP (s označením hodnoty „01“ – výdělečná činnost v daném kalendářním roce trvá) byly původně uvedeny chybně nebo došlo k jejich změně z důvodu, že nastaly nové skutečnosti
- **02** - uvádí se v případech, kdy výdělečná činnost pojištěnce byla v průběhu daného kalendářního roku ukončena, nebo k jejímu ukončení došlo k 31. 12. Dále se uvádí za situace, kdy končí účast na nemocenském pojištění v souvislosti s nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, nebo u konkrétního pojištěnce dochází ke skončení příslušnosti k českým právním předpisům (pojištěnec začne v rámci trvání tohoto výkonu činnosti podléhat právním předpisům jiného státu). Tato hodnota se rovněž uvede v případě, že údaje o pojištění za daný kalendářní rok již byly v souvislosti s ukončením výdělečné činnosti odeslány a následně je vyplňován ELDP s údaji o dodatečném zúčtování příjmů započitatelných do vyměřovacího základu. Uvedené nepřichází v úvahu u osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu (§ 7 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb.) nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.)
- **52** - uvádí se v případech, kdy zaměstnavatel (případně OSSZ) vyhotovuje opravný ELDP po zjištění, že vykázané údaje na již odeslaném ELDP (s označením hodnoty „02“ - výdělečná činnost již skončila) byly původně uvedeny chybně nebo došlo k jejich změně z důvodu, že nastaly nové skutečnosti. Např. dodatečné zúčtování příjmu započitatelného do vyměřovacího základu v období po ukončení výkonu činnosti osobě, která vykonávala zaměstnání malého rozsahu (§ 7 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb.) nebo osobě, která vykonávala zaměstnání na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.)
- **03** - uvádí se v případech, kdy se ELDP odesílá v souvislosti s úmrtím pojištěnce
- **53** - uvádí se v případech, kdy zaměstnavatel (případně OSSZ) vyhotovuje opravný ELDP po zjištění, že vykázané údaje na již odeslaném ELDP za kalendářní rok, v jehož průběhu pojištěnec zemřel, byly původně uvedeny chybně nebo došlo k jejich změně z důvodu, že nastaly nové skutečnosti

Pokud byly na původním ELDP, jehož oprava se provádí, vykázané pojistné vztahy ve více řádcích a oprava se týká pouze některého z nich, je nutné na opravném ELDP uvést i původní správné údaje ostatních řádků.

- **91** - označení ELDP touto hodnotou využívají výlučně orgány sociálního zabezpečení, a to v situacích, kdy je nutno přistoupit k rekonstrukci ELDP ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb., a v minulosti nezpracovaný ELDP měl být označen hodnotou „01“

- **92** - označení ELDP touto hodnotou využívají výlučně orgány sociálního zabezpečení, a to v situacích, kdy je nutno přistoupit k rekonstrukci ELDP ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb., a v minulosti nezpracovaný ELDP měl být označen hodnotou „02”
- **93** - označení ELDP touto hodnotou využívají výlučně orgány sociálního zabezpečení, a to v situacích, kdy je nutno přistoupit k rekonstrukci ELDP ve smyslu ustanovení § 6 odst. 4 písm. u) zákona č. 582/1991 Sb., a pojištěnec zemřel v kalendářním roce, za který je ELDP rekonstruován

„Oprava ELDP ze dne”: bude-li údaj „Typ ELDP” označen hodnotou „51”, „52” nebo „53”, uvádí se do vymezeného prostoru datum vyhotovení původního ELDP, jehož se oprava týká, a to ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR.

„Kód OSSZ”: uvádí se kód z číselníku okresů (viz Příloha č. 1). Uvede se kód OSSZ, v jejímž obvodu je útvar zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd (§ 39 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.), např. 221 pro Beroun.

„Místně příslušná OSSZ (ÚP PSSZ)”: uvede se slovy příslušná OSSZ, např. Beroun.

1) IDENTIFIKACE POJIŠTĚNCE

„Příjmení (poslední)”: vyplňuje se příjmení platné při provádění zápisu do ELDP.

„Jméno”: vyplňuje se v nezkrácené podobě obsažené v dokladech prokazujících totožnost pojištěnce. Pokud má pojištěnec více jmen, uvedou se všechna (do využití vymezeného prostoru).

„Titul”: vyplňuje se běžně používanými zkratkami (např. Mgr., JUDr.).

„Datum narození”: uvádí se běžným způsobem s tečkami mezi dnem, měsícem a rokem ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR, např. 24.6.1971.

„Rodné číslo”: uvádí se devítimístným, event. desetimístným číselným znakem. Devítimístné rodné číslo se uvádí ve třech trojčíslicích, u desetimístného rodného čísla (u občanů narozených po 31. 12. 1953) je koncová skupina čtyřmístná. Jednotlivé skupiny čísel se oddělují mezerou (XXX XXX XXX nebo XXX XXX XXXX). U devítimístného rodného čísla je, při předkládání v elektronické podobě, třeba uvést skutečně 9 znaků (nesmí být doplněno nulou nebo proveden zápis mezery na desátém místě). Rodné číslo je nezastupitelným identifikačním údajem, který je potřeba vyplňovat vždy i u cizích státních příslušníků.

„Ulice”: vyplňuje se název ulice bez čísla domu, nemá-li obec uliční systém, nebude tento údaj doplňován. U osob s trvalým pobytem v zahraničí se veškeré adresní údaje ELDP uvádějí podle místa pobytu na území ČR. Pokud osoby s trvalým pobytem v zahraničí pobyt v ČR nemají (např. dojíždějí za prací z pohraničních oblastí Slovenské či Polské republiky), uvede se jejich zahraniční adresa. Nemá-li osoba trvalý pobyt, uvede se do adresních údajů adresa sídla obecního úřadu, v hlavním městě Praze a ve městech Brno, Ostrava, Plzeň adresa úřadu městské části nebo městského obvodu (pokud by se výjimečně jednalo o území vojenských újezdů, adresa újezdního úřadu) v rámci jehož území měla tato osoba v minulosti trvalý pobyt, případně se zde narodila. V případě, že osoba neměla na území ČR pobyt nebo jej nelze zjistit a narodila se v cizině, uvede se adresa zvláštní matriky, tj. úřadu Městské části Brno-střed (§ 10 odst. 3 - 5 a § 10a zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů).

„Číslo domu”: uvádí se odpovídající číslo domu, v němž má pojištěnec bydliště. Obsahuje-li adresa číslo popisné i orientační, uvádějí se obě tato čísla (s lomítkem), přičemž není rozhodné, které číslo bude

uvedeno jako první. V čísle domu lze uvádět i písmena abecedy, např. označení bloku domu (1319/1A nebo 1319/IXa, apod.).

„Rodné příjmení“: musí se shodovat se záznamy obsaženými v dokladech prokazujících totožnost pojištěnce.

„Obec“: vyplňuje se vždy v přesném znění, a to i s případným upřesněním části obce, např. Praha 5 – Smíchov, a v nezkrácené podobě, např. Nová Ves pod Pleší. Jedná-li se o adresu v zahraničí, uvádějí se zahraniční adresní údaje.

„Pošta“: vyplňuje se pouze prvních pět písmen z názvu dodací pošty, např. pošta Hradec Králové – Hrade, České Budějovice – České, Nový Jičín – NovýJ, Nová Paka – NováP, Ústí nad Labem – Ústín – bez mezer (neužívají se zkratky HKrál, ČBudě). V rámci pěti písmen je přípustné použít i číslo, a to např. Most1. Jedná-li se o adresu v zahraničí, tento údaj se nevyplňuje.

„PSČ/Post Code“: v ČR se uvádí dle sborníku dodacích pošt a směrovacích čísel měst a obcí (XXX XX), pokud se jedná o adresu v zahraničí, uvádí se zahraniční směrovací kód. Do kolonky se uvádí již pouze PSČ nebo PostCode a nikoliv číslo státu z trojciferného číselníku jako tomu bylo u ELDP platných do 31. 12. 2008. V případě, že je v kolonce „Stát“ uvedeno „CZ“, je uvedení PSČ povinné.

„Stát“: tento dvoumístný údaj upřesňuje adresní údaje a uvádí se kódem obsaženým v číselníku států (pro ČR se používá kód „CZ“). Číselník nejčastěji používaných kódů států při vyplňování ELDP je v Příloze č. 2 tohoto dokumentu; číselník kódů všech států je k dispozici na webových stránkách Českého statistického úřadu (www.csu.cz).

„Místo narození“: vyplňuje se obec, příp. okres (u osob narozených v cizině i stát – pro označení státu je možné použít číselník států, viz Příloha č. 2). Pokud je název obce delší, je nutno ho na konci zkrátit, v případě víceslovného názvu uvést první část úplnou a ostatní části zkráceně.

2) PRŮBĚH POJIŠTĚNÍ V DANÉM ROCE

Údaje o průběhu výdělečné činnosti v daném kalendářním roce se zpravidla uvádějí do jednoho řádku.

Údaje o průběhu výdělečné činnosti jednoho kalendářního roku (části roku) se rozepisují do dvou řádků (tři řádků, případně na další ELDP) v následujících případech:

1. U pojištěnců, kteří dovršili důchodový věk pro přiznání starobního důchodu a jejich pojištění trvá i nadále. Do prvního řádku se uvádí údaje do dne předcházejícího dni dovršení důchodového věku pro nárok na starobní důchod (podle §§ 29, 74, 74a, 76, 94 zákona č. 155/1995 Sb.), do druhého řádku se uvádí údaje o dobách pojištění po dovršení důchodového věku¹. Doby, které se při výpočtu osobního vyměřovacího základu vylučují, se zapisují k období, ve kterém trvaly (viz dále „Vyloučené doby“). Vyměřovací základ se vyznačí úhrnem do řádku, ve kterém je vykázána doba po dovršení důchodového věku.

Posledně uvedené neplatí:

- pokud celé období po dovršení důchodového věku daného kalendářního roku by bylo dobou odečtenou. V tomto případě se vyměřovací základ uvede úhrnem do řádku, kde je vykázána doba do dovršení důchodového věku,
- pokud období po dovršení důchodového věku nenavazuje bezprostředně na období vykazané v předcházejícím řádku a
- pokud v období po dovršení důchodového věku došlo ke změně druhu nebo rozsahu vykonávané činnosti, která měla za následek vykázání odlišného kódu pro tento typ činnosti (viz níže bod 6).

2. Jestliže jsou po skončení účasti na pojištění dodatečně zúčtovány příjmy započitatelné do vyměřovacího základu (§ 5 zákona č. 589/1992 Sb.). Uvedené nepřichází v úvahu u osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce (§ 7 odst. 3 a § 7a zákona č. 187/2006 Sb.).
3. Jestliže pojištěnec v době do tří měsíců po skončení původní výdělečné činnosti opět zahájí výdělečnou činnost u téhož zaměstnavatele.
4. Jestliže zaměstnanec vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více zaměstnání malého rozsahu (§ 7 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb.), jejichž období výkonu se nepřekrývalo a úhrn započitatelných příjmů z těchto zaměstnání dosáhl v kalendářním měsíci alespoň částku rozhodného příjmu – tj. 4 000 Kč, před 1. 1. 2023 ve výši 3 500 Kč, před 1. 1. 2021 ve výši 3 000 Kč, před 1. 1. 2019 ve výši 2 500 Kč a před 1. 1. 2012 ve výši 2 000 Kč (§ 6 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb.). Jednotlivá zaměstnání se rozepíše na samostatné řádky (nejedná se o navazující zaměstnání ve smyslu § 10 odst. 6 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném od 1. 2. 2018), případně další tiskopis ELDP (viz [Metodická pomůcka](#) - příklad č. 34). Dochází-li při dosažení rozhodného příjmu v rámci kalendářního měsíce k překrývání těchto zaměstnání je nutno každou z těchto činností vykázat na samostatný ELDP (viz [Metodická pomůcka](#) - příklad č. 35).
5. Jestliže zaměstnanec vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více zaměstnání na základě dohod o provedení práce, jejichž období výkonu se nepřekrývalo a úhrn započitatelných příjmů z těchto dohod dosáhl v kalendářním měsíci alespoň částku rozhodného příjmu – tj. částky vyšší než 10 000 Kč (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.). Jednotlivá zaměstnání se rozepíše na samostatné řádky (nejedná se o navazující zaměstnání ve smyslu § 10 odst. 6 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném od 1. 2. 2018), případně další tiskopis ELDP. Dochází-li při dosažení rozhodného příjmu v rámci kalendářního měsíce k překrývání těchto zaměstnání, je nutno každou z těchto činností vykázat na samostatný ELDP.
6. Trvání pojištění v rámci jednoho kalendářního roku bude vyplněno ve dvou (třech) řádcích i za situace, kdy v průběhu daného kalendářního roku dojde u výdělečné činnosti konkrétního zaměstnance ke změně podmínek účasti na pojištění například:
 - v souvislosti se změnou zaměstnání (§ 6 zákona č. 187/2006 Sb.) na zaměstnání malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.) a naopak
 - v souvislosti se změnou druhu výdělečné činnosti, tj. např. změna zaměstnání na základě dohody o pracovní činnosti na zaměstnání na základě dohody o provedení práce atp.

V těchto situacích je nutno postupovat v souladu s § 10 odst. 6 zákona č. 187/2006 Sb., tzn. sledovat, zda nedochází ke změně druhu výdělečné činnosti nebo k přerušení pojištění. V takovém případě bude na ELDP v dalším řádku uveden až den nástupu do zaměstnání, případně den zahájení výkonu nové výdělečné činnosti.

Jednotlivé údaje oddílu **2) Průběh pojištění v daném roce** se vyplňují následujícím způsobem:

„Kód“: vyplňuje se ve tvaru trojmístného údaje, který obsahuje tři dále uvedené hodnoty, umožňující rozlišení charakteru údajů jednotlivých řádků.

První znak trojmístného údaje se vyplňuje hodnotou „1“ – „9“ a „A“ – „Z“. Označuje druh výdělečné činnosti a umožňuje rozlišení více pojistných vztahů u téhož zaměstnavatele.

Druh výdělečné činnosti:

- 1** jeden (popřípadě první) pracovní poměr u zaměstnavatele Kód pro pracovní poměr se použije i pro pracovní vztahy:
 - státních zaměstnanců

- soudců
 - členů zastupitelstev územních samosprávných celků
 - poslanců Poslanecké sněmovny PČR, senátorů Senátu PČR
 - prezidenta republiky, členů vlády, prezidenta, viceprezidenta a členů NKÚ, členy RRTV, finančního arbitra a jeho zástupce, veřejného ochránce práv a jeho zástupce, členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členů Rady Českého telekomunikačního úřadu, členů Národní rozpočtové rady, členů Rady (v období od 17. 6. 2016 do 31. 7. 2017 předsedy rady) Energetického regulačního úřadu, fyzických osob neuvedených v § 5 písm. a) bodech 1 až 21 zákona č. 187/2006 Sb., s výjimkou členů zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, zvolených do funkcí, jež zastupitelstvo neurčilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni (od 1. 1. 2018 zákon č. 99/2017 Sb. mění zákon o obcích a další zákony)
 - pracovníků v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů
 - svědků v soudním a správním řízení, přípravném trestním řízení a osob podávajících vysvětlení na výzvu policejního orgánu [§ 10 odst. 3 písm. j) zákona č. 187/2006 Sb.]
 - státní zástupci vykonávající v České republice funkci evropských pověřených žalobců
- 2** druhý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
3 třetí souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
4 čtvrtý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
5 pátý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
6 šestý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
7 sedmý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
8 osmý souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
9 devátý (a další) souběžný pracovní poměr u téhož zaměstnavatele
- A** dohoda o pracovní činnosti
B druhá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
C třetí souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
D čtvrtá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
E pátá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
F šestá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
G sedmá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
H osmá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
I devátá souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
J desátá (a další) souběžná dohoda o pracovní činnosti u téhož zaměstnavatele
- K** dobrovolný pracovník pečovatelské služby
L domácí zaměstnanec
M osoba pečující a osoba v evidenci (§ 4a písm. b) a c) a § 47i zákona č. 359/1999 Sb.) (do 31. 12. 2012 pěstouni ve zvláštních případech - § 40a zákona č. 117/1995 Sb.)
N smluvní zaměstnanec
O člen družstva
Q členové kolektivních orgánů právnické osoby
P prokurista
R likvidátor
S společník, jednatel, komanditista, ředitel obecně prospěšné společnosti a osoba pověřená obchodním vedením na základě smluvního zastoupení
- T** dohoda o provedení práce
U druhá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele
V třetí souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele
W čtvrtá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele
X pátá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele
Y šestá souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele

Z sedmá (a další) souběžná dohoda o provedení práce u téhož zaměstnavatele

Na činnosti uvedené pod znakov „1“ – „9“, „A“ – „J“ a „T“ – „Z“, bez ohledu na časový rozsah vzájemného překrývání, je nutno vést samostatný ELDP.

V případě, že je zasílán opravný ELDP za roky 2004 až 2008, je nutné použít číselník platný v těchto obdobích, tj. na první pozici „Kódu“ bude uveden stejný znak, který byl uveden na původním ELDP za rok 2004 až 2008, který je opravován. V případě, že počínaje rokem 2012 je opravován ELDP za kalendářní rok 2009 – 2011, je nutné na první pozici znaku údaje „Kód“ uvést znak platný pro období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2011 (viz [Všeobecné zásady](#) platné pro vyplňování ELDP za uvedená období).

Druhý znak trojmístného údaje umožňuje rozlišení situací, kdy:

- jsou po skončení výdělečné činnosti dodatečně zúčtovány příjmy započitatelné do vyměřovacího základu. Uvede se údaj [příklad č. 9 Metodické pomůcky (dále jen „MP“)]:
 - **P** - příjmy
Uvedení údaje „P“ **nepřichází v úvahu**:
 - pokud se jedná o zaměstnání malého rozsahu; podle ustanovení § 7 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb. se příjem zúčtován po skončení doby zaměstnání malého rozsahu považuje pro účely pojištění za příjem zúčtován do kalendářního měsíce, v němž toto zaměstnání skončilo,
 - při výkonu zaměstnání na základě dohody o provedení práce; podle ustanovení § 7a odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., se příjem zúčtován po skončení dohody o provedení práce pro účely pojištění považuje za příjem zúčtován do kalendářního měsíce, v němž toto zaměstnání skončilo.
 - do zaměstnání nastupuje pojištěnec, který již dovršil důchodový věk, případně, pojištěnec za trvání výdělečné činnosti dovršuje důchodový věk a jeho pojištění trvá i nadále. Doba pojištění od dovršení důchodového věku se vždy vykazuje uvedením údaje (příklad č. 8 MP):
 - **D** - důchodový věk
 - v údaji „Dny“ je třeba vykázat vyšší počet pojištěných dnů, než jaký by odpovídal počtu dnů trvání zaměstnání po odečtení dnů připadajících na měsíce označené znakem „X“. Uvede se údaj:
 - **V** - výjimka
Uvede se v případě, že:
 - pojištěnec v období do 30. 6. 2016 v průběhu kalendářního roku vykonával vojenskou službu v ozbrojených silách ČR, a to pouze za situace, kdy pojištěnec vykonával vojenskou službu po část kalendářního měsíce a ve zbývajících částech kalendářního měsíce nesplnil ani jednu z podmínek § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. V takovém případě nelze kalendářní dny, kdy nebyly splněny uvedené podmínky hodnotit jako dobu důchodového pojištění a tento měsíc je nutno (z důvodu nehodnocení části měsíce) označit znakem „X“ (příklad č. 10 MP).
 - ELDP je vyhotovován v návaznosti na § 11 odst. 2 věty třetí zákona č. 155/1995 Sb. (neplatné skončení pracovního vztahu) a je nutno řešit otázku hodnocení doby pojištění v kalendářním měsíci, v němž nabylo právní moci rozhodnutí soudu, jímž soud rozhodl, že uvedený vztah skončil neplatně nebo v němž byla uzavřena, po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu, mimosoudní dohoda a pojištěnec

v rámci tohoto měsíce nenastoupil do zaměstnání. V případě, že není splněna ani jedna z podmínek § 11 odst. 2 věty první zákona č. 155/1995 Sb., nelze v měsíci, v němž rozhodnutí soudu nabylo právní moci nebo v němž byla uzavřena mimosoudní dohoda, hodnotit jako dobu důchodového pojištění kalendářní dny ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu nebo ode dne uzavření mimosoudní dohody, a tento měsíc je nutno (z důvodu nehodnocení části měsíce) označit znakem „X” (příklad č. 42 MP).

- + (znaménko plus)
Nepřichází-li vyplnění druhého údaje v úvahu (tj. nejedná se o shora vymezené situace).

Třetí znak trojmístného údaje se vyplňuje:

- + (znaménko plus)

(Vyplňování údaje **S** na třetí pozici trojmístného kódu připadalo v úvahu naposledy za období do 31. 12. 2013)

„MR” - zaměstnání malého rozsahu se uvede:

A – v případech, kdy se ve smyslu § 7 zákona č. 187/2006 Sb. jedná o zaměstnání malého rozsahu

N – v případech, kdy se jedná o zaměstnání ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb. a o zaměstnání konané na základě dohody o provedení práce ve smyslu § 7a zákona č. 187/2006 Sb.

„Od” - „Do”: oba tyto údaje se uvádí s tečkami ve tvaru D.(DD.)M.(MM.) (např. 2. 4., 14. 11.).

Byla-li výdělečná činnost započata před kalendářním rokem, který je vykazován a trvá i po jeho uplynutí, uvede se 1. 1. – 31. 12. Jedná-li se o výdělečnou činnost navázanou v průběhu kalendářního roku, případně na dobu celého kalendářního roku, uvede se do údaje „Od” den vzniku účasti na nemocenském pojištění, tj. den nástupu do zaměstnání atp. Do údaje „Do” se uvede den ukončení výdělečné činnosti (např. 30. 6.) případně 31. 12., trvá-li výdělečná činnost i po tomto datu, nebo k tomuto datu skončila. Skutečnost, zda výdělečná činnost byla v kalendářním roce ukončena, případně, zda trvá, je zřejmá z hodnoty uvedené v záhlaví ELDP v údaji „Typ ELDP”.

U osob, které vykonávají:

- zaměstnání malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.) se do údaje „Od” uvede den vzniku účasti na pojištění, tj. den nástupu do zaměstnání v případech, kdy ke vzniku účasti na pojištění došlo již v měsíci nástupu do zaměstnání. V případech, kdy účast na pojištění vzniká až v některém z následujících kalendářních měsíců po měsíci, kdy činnost byla započata, se uvede první den tohoto kalendářního měsíce.
- zaměstnání konané na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.) se do údaje „Od” uvede den vzniku účasti na pojištění, tj. den, kdy začal konat sjednanou práci v případech, kdy ke vzniku účasti na pojištění došlo již v tomto měsíci. V případech, kdy účast na pojištění vzniká až v některém z následujících kalendářních měsíců po měsíci, kdy začal konat sjednanou práci, se uvede první den tohoto kalendářního měsíce.

Údaj „Od” – „Do” zůstane nevyplněn za situace, kdy je v daném řádku, po skončení výdělečné činnosti, vykazován dodatečně zúčtovaný příjem započitatelný do vyměřovacího základu (druhý znak trojmístného údaje – hodnota „P”).

Při opakovaném zahájení výdělečné činnosti v témže kalendářním roce po přerušení zaměstnání, se pokračuje v záznamech na tomtéž ELDP na jeho druhém, případně třetím řádku s uvedením nového intervalu „Od” - „Do”. Stejný postup platí pro zaměstnance, který vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více zaměstnání malého rozsahu dle § 7 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb. a úhrn započitatelných příjmů z těchto zaměstnání dosáhl v kalendářním měsíci alespoň částku rozhodného příjmu (§ 6 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb.). Jednotlivá zaměstnání po sobě jdoucí se rozepíší na

samostatné řádky, případně další tiskopis ELDP. Dochází-li při dosažení rozhodného příjmu v rámci kalendářního měsíce k překrývání těchto zaměstnání, je nutno každou z těchto činností vykázat na samostatném ELDP.

Je-li následná výdělečná činnost navázána bezprostředně (bez jediného dne přerušení - § 10 odst. 6 zákona č. 187/2006 Sb.), uvádí se celý interval trvajících pojištění v jednom řádku. Ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 187/2006 Sb., se použije obdobně v případě, že na pracovní poměr dosavadního zaměstnance bezprostředně navazuje služební poměr státního zaměstnance². Tato zásada neplatí, dochází-li v rámci nově navázané výdělečné činnosti ke změně zaměstnání na zaměstnání malého rozsahu anebo naopak dochází-li ke změně druhu výdělečné činnosti (např. původně trval pracovní poměr, který skončí, a od následujícího dne je navázána dohoda o pracovní činnosti).

Vyzve-li orgán sociálního zabezpečení v průběhu kalendářního roku k zaslání ELDP zaměstnance (např. v návaznosti na sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění) a pojištění trvá i po jeho odeslání, uvede se jako datum „Do“ poslední den kalendářního měsíce, za který byl pojištěnci naposledy zaměstnavatelem zúčtován příjem. Na dalším ELDP vyhotovovaném za zbývající období trvání pojištění v daném kalendářním roce, se uvede v údaji „Od“ první den kalendářního měsíce následující po měsíci, za který byl původně vyhotovený ELDP odeslán.

„Dny“: uvádí se počet kalendářních dnů trvání pojištění v daném kalendářním roce. Do celkového součtu dnů se podle § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. nezahrnují kalendářní měsíce, ve kterých pojištěnec nebyl, ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., účasten pojištění.

Do počtu kalendářních dnů se zahrnují vyloučené doby (viz dále „Vyloučené doby“).

V případě zaměstnání malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.), se do celkového součtu dnů nezapočítávají ty kalendářní měsíce (části kalendářního měsíce), ve kterých nebylo zaměstnání vykonáváno v rozsahu zakládajícím účast na nemocenském pojištění. Do součtu dnů se zahrnují pouze kalendářní měsíce, případně pouze části kalendářních měsíců, v nichž zaměstnanec dosáhl částky započitatelného příjmu (byla mu zúčtována) aspoň ve výši rozhodného příjmu – tj. 4 000 Kč (příklad č. 28 a 29 MP), před 1. 1. 2023 ve výši 3 500 Kč, před 1. 1. 2021 ve výši 3 000 Kč, před 1. 1. 2019 ve výši 2 500 Kč a před 1. 1. 2012 ve výši 2 000 Kč (§ 6 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb.).

V případě zaměstnání konaného na základě dohody o provedení práce se do celkového součtu dnů nezapočítávají ty kalendářní měsíce (části kalendářního měsíce), ve kterých nebylo zaměstnání vykonáváno v rozsahu zakládajícím účast na nemocenském pojištění. Do součtu dnů se zahrnují pouze kalendářní měsíce, případně části kalendářních měsíců, v nichž byl zaměstnanec zúčtován započitatelný příjem v částce vyšší než 10 000 Kč (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb. – příklad č. 38 MP). Zaměstnanec činný na základě dohody o provedení práce je účasten pojištění též, jestliže vykonával v kalendářním měsíci u téhož zaměstnavatele více dohod o provedení práce a úhrn započitatelných příjmů z těchto dohod dosáhl v kalendářním měsíci alespoň 10 001 Kč (příklad č. 39 MP). V takovém případě **je účasten pojištění nejvýše po dobu trvání takových zaměstnání v tomto kalendářním měsíci.**

Ve výše uvedených případech, kdy podmínkou účasti na pojištění je zúčtování určitého minimálního příjmu, se taková částka z žádných důvodů úměrně nesnižuje, a to ani v kalendářním měsíci, v jehož průběhu byla výdělečná činnost započata, případně ukončena.

„1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 1 – 12“: číselné označení jednotlivých kalendářních měsíců daného kalendářního roku (1-12 – všechny měsíce kalendářního roku), umožňuje označit znakem „X“ ty kalendářní měsíce trvání výdělečné činnosti, které se **nepovažují za dobu důchodového pojištění ve smyslu § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.**, přičemž pro zápočet daného kalendářního měsíce se odchýlně posuzuje účast na pojištění:

² Dle § 182 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2015.

- u osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu (§ 7 zákona č. 187/2006 Sb.),
- u osob, které vykonávají zaměstnání na základě dohody o provedení práce (§ 7a zákona č. 187/2006 Sb.).

U těchto osob se v daném kalendářním měsíci prvotně posuzují podmínky účasti na pojištění, tj. dosažení rozhodného příjmu.

Součet započtených dnů ve sloupci „Dny“ bude v rámci období vykázané výdělečné činnosti „Od“ – „Do“ odpovídat součtu dnů v měsících, v nichž není písmeno „X“ uvedeno.

Tato zásada neplatí, pokud je znakem „X“ označen kalendářní měsíc, v jehož rámci účast na pojištění nevznikla, zároveň však v tomto měsíci:

- byla v období do 30. 6. 2016 po část měsíce vykonávána vojenská služba,
- v rámci zaměstnání malého rozsahu nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce, trvaly omluvné důvody,
- bylo aplikováno ust. § 11 odst. 2 věty třetí zákona č. 155/1995 Sb. (neplatné skončení pracovněprávního vztahu).

Za dobu pojištění se nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného podle § 5 zákona č. 589/1992 Sb. proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody dle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.

Znak „X“ nebude uváděn v období do 30. 6. 2016 v měsících, kdy nebyl dosažen žádný příjem z výdělečné činnosti započitatelný do vyměřovacího základu proto, že po celý kalendářní měsíc trval výkon vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě.

Znak „X“ však bude uveden v měsíci v období do 30. 6. 2016, kdy výkon vojenské služby trval po část měsíce (např. vojenské cvičení trvalo od 1. 4. do 15. 4. 2014) a po zbývajícím část měsíce, i když trval pojistný vztah, nedosáhl pojištěnec příjmy započitatelné do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného proto, že nevykonával činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody dle ustanovení § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Z celkového součtu dnů se v tomto případě neodečte celý kalendářní měsíc, ale pouze část měsíce po ukončení vojenské služby (od 16. 4. 2014 do 30. 4. 2014). Výkon vojenské služby přichází po 31. 12. 2004 v úvahu jen ve zcela výjimečných situacích, a to právě jen u vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení.

Pokud žena (muž) čerpá mateřskou nebo rodičovskou dovolenou (např. až do 4 let věku dítěte), bude znak „X“ ve většině případů prvně uveden v měsíci následujícím po měsíci, ve kterém se dítě narodilo. Výjimkou budou situace, kdy k porodu dojde 1. dne v měsíci, v těchto případech bude znak „X“ uveden již v měsíci porodu (nebude-li zúčtován příjem, z něhož se odvádí pojistné). Znak „X“ bude dále uváděn ve všech měsících čerpání mateřské či rodičovské dovolené.

Potrvá-li mateřská a rodičovská dovolená po celý následující kalendářní rok (roky), zaměstnavatel na další ELDP místo uvádění dvanácti „X“ vyznačí „X“ v posledním třináctém prostoru označeném „1-12“.

Třináctý prostor bude využíván výlučně v případech, kdy po celý kalendářní rok (tj. v období od 1. 1. do 31. 12.) nepřichází v úvahu zápočet ani jednoho dne pojištění.

Pokud by v době čerpání mateřské nebo rodičovské dovolené po narození dítěte byl zúčtován v některém měsíci příjem z výdělečné činnosti, z něhož by bylo odvedeno pojistné podle zákona č. 589/1992 Sb., uvede se ve všech kalendářních měsících znak „X“ s výjimkou měsíce, ve kterém byl zúčtován příjem.

Obdobné označení nepojištěných měsíců se vztahuje na jakékoli trvání pracovního volna (trvajících po celý kalendářní měsíc) bez náhrady mzdy (např. neplacené volno, neomluvená absence, výkon vazby atp.).

„Vyloučené doby“: uvádí se doba trvání omluvných důvodů uvedených v § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., tj.:

- doba dočasné pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně a doba karantény. Skutečnost, že po určitou dobu dojde k případnému omezení nároku na výplatu dávky, nemá na vykázaní doby dočasné pracovní neschopnosti, karantény do vyloučených dob vliv,
- doba, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti, od 1. 1. 2022 potřeba ošetřování jiné fyzické osoby, tj. v případě ošetřování nebo péče o příbuzného v linii přímé³ a sourozence zaměstnance nebo ošetřování manžela (manželky) zaměstnance, registrovaného partnera (registrované partnerky) zaměstnance, rodičů manžela (manželky) nebo registrovaného partnera (registrované partnerky) zaměstnance (nejde-li o osoby, které nemají podle § 39 odst. 5 zákona č. 187/2006 Sb. nárok na ošetřovné), nejvýše však prvních 9 kalendářních dnů potřeby ošetřování, popřípadě prvních 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance, který má v péči alespoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku a v období mimořádného opatření při epidemii od 11. 3. 2020 do 30. 6. 2020, od 14. 10. 2020 nejpozději do 30. 6. 2021 a v období od 1. 11. 2021 nejdéle do 28. 2. 2022 dny, ve kterých trvala potřeba ošetřování z důvodu uzavření školského zařízení nebo zvláštního dětského zařízení, popřípadě jiného obdobného zařízení pro děti, v jehož denní nebo týdenní péči dítě jinak je, nebo školy, jejímž je žákem (v období od 11. 3. 2020 do 30. 6. 2020 též o dítě nad 10 let věku, které nedovršilo 13 let věku) a též zařízení určené pro péči o osoby (nad 10 let věku), které jsou závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách. Po dobu trvání stavu pandemické pohotovosti podle zákona o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 se za mimořádné opatření při epidemii považuje od 7. 2. 2022 též mimořádné ředitelské volno a mimořádné vzdělávání distančním způsobem v rozsahu maximálně 10 dnů ve školním roce. Pokud dojde k vystřídání v průběhu ošetřování, zaměstnavatel prvního ošetřujícího vykáže dobu ošetřování podle počtu dnů ošetřování, druhý zaměstnavatel pak v počtu dní zbývajících do 9 (16), neskončí-li potřeba ošetřování dříve (počet dnů „vyčerpaných“ prvním pečujícím bude patrný z průkazu „Rozhodnutí o vzniku potřeby ošetřování/péče“). K vystřídání v průběhu ošetřování z důvodu mimořádných opatření při epidemii v období od 11. 3. 2020 do 30. 6. 2020 a od 14. 10. 2020 do 30. 6. 2021 může docházet vícekrát (počet dnů péče je obsahem výkazu péče, který každý z pečujících předkládá samostatně),
- doba před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu do dne, který bezprostředně předchází dni porodu,
- **od 1. 2. 2018** doba, po kterou trvala podpůrní doba u dávky otcovské poporodní péče (nárok na otcovskou náleží dle § 38a zákona č. 187/2006 Sb., v období 6 týdnů ode dne narození dítěte, nebo více dětí, nebo ode dne převzetí dítěte nebo více dětí do péče, nahrazující péči rodičů, podpůrní doba činí do 31. 12. 2021 1 týden (příklad č. 6 MP), od 1. 1. 2022 činí 2 týdny a rovněž se prodlužuje období, ve kterém lze otcovskou čerpat, o období hospitalizace dítěte v prvních šesti týdnech života, **od 1. 12. 2022** vzniká nárok na otcovské i v případech, kdy se dítě narodilo mrtvé, nebo zemřelo v období 6 týdnů ode dne narození.
- **od 1. 6. 2018** doba, po kterou trvala potřeba poskytování dlouhodobé péče – příklad č. 7 MP (podpůrní doba u dlouhodobého ošetřovného dle § 41e odst. 1 zákona č. 187/2006 Sb., trvá nejdéle 90 kalendářních dnů).

³ § 772 občanského zákoníku

Doba dočasné pracovní neschopnosti v rámci trvání výtěžné činnosti se do vyloučených dob vykazuje za celou dobu jejího trvání, bez ohledu na skutečnost, že dočasná pracovní neschopnost podle potvrzení lékaře trvá i po uplynutí podpůrní doby pro výplatu nemocenského.

Doba trvání omluvných důvodů se na ELDP vykazuje jako doba vyloučená i v případě, kdy její počátek spadá do doby čerpání neplaceného volna.

Jde-li o zaměstnání malého rozsahu nebo zaměstnání na základě dohody o provedení práce, vykazuje se pouze doba trvání té dočasné pracovní neschopnosti (případně doba, po kterou nebyla vykonávána výtěžná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu do dne, který bezprostředně předchází dni porodu), pokud trvání omluvného důvodu započalo v měsíci, ve kterém byla splněna podmínka účasti na nemocenském pojištění, tj. bylo dosaženo rozhodného příjmu.

Dále se za vyloučenou dobu považuje:

- v období do 30. 6. 2016 doba výkonu vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě, pokud tato bude ve výjimečných případech přicházet v úvahu [§ 16 odst. 4 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb.],
- doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu nadále trval právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody došlo k jeho skončení neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému ukončení tohoto vztahu, splněna podmínka účasti na pojištění a pokud současně za tuto dobu nebyla soudem přiznána (mimosoudně dohodnuta) náhrada mzdy platu nebo jiného započitatelného příjmu do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného [§ 16 odst. 4 písm. j) zákona č. 155/1995 Sb.].

Podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. se vyloučené doby na ELDP vykazují jen v případě, že se nekryjí s dobou (příklady č. 18 – 23 MP):

- pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- za kterou náležela náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti náležící za pracovní úraz (nemoc z povolání) podle ustanovení § 271b zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění platném od 1. 10. 2015 (do 30. 9. 2015 se jednalo o ustanovení § 371 zákoníku práce).

V takových případech nelze tyto doby považovat za vyloučené, a tedy je ani vykazovat do sloupce „Vyloučené doby“ na ELDP – příklady č. 19, 20, 23 MP (podrobněji viz Příloha č. 3).

Vyloučené doby se vykazují v počtu kalendářních dnů (nikoli pracovních) a neodečítají se z celkového počtu dnů uvedených v údajích „Dny“, pokud se nejedná o dobu po dosažení důchodového věku, která je současně dobou vyloučenou.

„Vyměřovací základ“: uvádí se úhrn zúčtovaných příjmů započitatelných do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného ve smyslu § 5 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 589/1992 Sb. **Vyměřovací základ se do ELDP uvádí v plné výši** bez ohledu na skutečnost, že odvodu pojistného podléhá, ve smyslu § 15a zákona č. 589/1992 Sb., pouze maximální vyměřovací základ⁴. Vyměřovací základ se uvádí bez teček,

⁴ Maximálním vyměřovacím základem zaměstnance pro placení pojistného je částka ve výši 48násobku průměrné mzdy, tj. **pro rok 2024 je maximálním vyměřovacím základem částka 2 110 416 Kč (48 x 43 967 viz nařízení vlády č. 286/2023 Sb.)**. Pro rok 2023 je maximálním vyměřovacím základem částka 1 935 552 Kč (48 x 40 324 viz nařízení vlády

případně čárek, s mezerou mezi tisíci a sty např. 4 560, 126 000, případně miliony, tisíci a sty např. 2 920 800 a vykazuje se k časovému údaji „Od“ – „Do“, ke kterému se váže. Pouze jde-li o situaci, kdy jsou uváděny údaje jednoho kalendářního roku do dvou řádků v souvislosti s dovršením důchodového věku, se celkový vyměřovací základ uvede úhrnem do řádku, ve kterém je vykázána doba po dovršení důchodového věku. Posledně uvedené neplatí, pokud

- celé období po dovršení důchodového věku daného kalendářního roku by bylo dobou odečtenou. V tomto případě se vyměřovací základ uvede úhrnem do řádku, kde je vykázána doba do dovršení důchodového věku,
- řádek, v němž je vykázáno období před dovršením důchodového věku, končí datem, na které zaměstnání v období od dosažení důchodového věku vykazané v dalším řádku plynule nenavazuje nebo navazuje, ale změnil se druh činnosti nebo rozsah činnosti (MR). V těchto případech bude vyměřovací základ uveden v řádku vykazujícím období, do kterého vyměřovací základ náleží, bez ohledu na vykazané období po dovršení důchodového věku (tj. 2. znak kódu „D“).

Od 1. 2. 2018 platí, že příjem započitatelný do vyměřovacího základu pojištěnce, který náleží zpětně na základě pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody uzavřené po podání návrhu na zaplacení tohoto příjmu, se **započte v těch kalendářních měsících, za které náleží**. Pokud zaměstnavatel při vyhotovení ELDP za období před 1. 2. 2018 takto nepostupoval, je povinen na žádost vyhotovit opravný ELDP, a tyto příjmy zahrnout do kalendářního roku, za které náleží, bez ohledu na skutečnost, že nebyly v tomto roce zúčtovány (§ 11 odst. 2 věta čtvrtá zákona č. 155/1995 Sb.). Náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu (např. úroky z prodlení) přiznaná soudem nebo na základě mimosoudní dohody započitatelná do vyměřovacího základu se tedy rozepíše do jednotlivých období (kalendářních měsíců), za které náležela, a to ve smyslu § 16 odst. 3 věta třetí zákona č. 187/2006 Sb.

„Doby odečt.“: (Doby odečtené) uvádí se počet kalendářních dnů, ve kterých

- pojištěnec výdělečně činný **po dovršení důchodového věku** (obecného dle § 32 nebo speciálního dle § 74, § 74a, § 76, § 94 zákona č. 155/1995 Sb.) čerpal pracovní volno bez náhrady příjmů, měl neomluvenou nepřítomnost v práci. Rovněž se odečítají doby trvání omluvných důvodů (§ 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.). Odečítají se i kalendářní dny měsíce, který je označen znakem „X“ (např. z důvodu nedosažení rozhodného příjmu u zaměstnání malého rozsahu nebo dohody o provedení práce). Všechny tyto doby se odečítají z celkového počtu kalendářních dnů zahrnutých v intervalu „Od“ - „Do“.

Poznámka: Dny započtené (kolonka „Dny“) jsou rovny intervalu „Od“ – „Do“, minus hodnota údaje „Doby odečtené“.

„Celkem“: zaměstnavatel provede součet číselných údajů ve sloupcích „Vyloučené doby“, „Vyměřovací základ“ a „Doby odečtené“⁵.

č. 290/2022 Sb.). V roce 2022 částka 1 867 728 Kč (48 x 38 911 viz nařízení vlády č. 356/2021 Sb.). V roce 2021 částka 1 701 168 Kč (48 x 35 441 viz nařízení vlády č. 381/2020 Sb.). V roce 2020 částka 1 672 080 Kč (48 x 34 835 Kč viz nařízení vlády č. 260/2019 Sb.), v roce 2019 částka 1 569 552 Kč (48 x 32 699 Kč viz nařízení vlády č. 213/2018 Sb.), v roce 2018 částka 1 438 992 Kč (48 x 29 979 Kč viz nařízení vlády č. 343/2017 Sb.), v roce 2017 částka 1 355 136 Kč (48 x 28 232 Kč viz nařízení vlády č. 325/2016 Sb.), v roce 2016 částka 1 296 288 Kč (48 x 27 006 Kč vyhláška MPSV č. 244/2015 Sb.), v roce 2015 částka 1 277 328 Kč (48 x 26 611 Kč - vyhláška MPSV č. 208/2014 Sb.) a v roce 2014 částka 1 245 216 Kč (48 x 25 942 Kč – vyhláška MPSV č. 296/2013 Sb.).

⁵ Pokud je ELDP předkládán písemně na předepsaném tiskopisu a v tomto údaji je chyba, chybný údaj se neopravuje, ale pouze se škrtně a označí parafou opravil(a).

3) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ZAMĚSTNAVATELE A PODPISY

Jednotlivé údaje tohoto oddílu se vyplňují následujícím způsobem:

„Název zaměstnavatele“: vyplňuje se celý název zaměstnavatele, pod kterým je zapsán v obchodním, živnostenském nebo jiném rejstříku, a obec sídla. Pokud je zaměstnavatelem fyzická osoba, uvádí se jméno a příjmení fyzické osoby a obec sídla, ve kterém má trvalý pobyt (bydliště), a to i v případě zaměstnavatele registrovaného v zahraničí.

„IČ“: uvádí se identifikační (individuální) číslo přidělované zaměstnavateli pro potřeby ČSÚ. IČ se uvede včetně úvodních nul. U zahraničních subjektů se uvádí individuální číslo vydané v cizině. V případě, že zaměstnavatel nemá IČ přiděleno, zůstane údaj nevyplněn.

„Variabilní symbol“: uvádí se variabilní symbol přidělený zaměstnavateli jako plátcí pojistného správou sociálního zabezpečení.

„Výdělečná činnost od“: uvádí se s tečkami ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR. Vyplňuje se jen, byla-li výdělečná činnost konkrétního pojištěnce započata před kalendářním rokem, za který je ELDP veden. V případě, že občan do tří měsíců u téhož zaměstnavatele zahájil znovu výdělečnou činnost a pro její zápis je využit druhý případně i třetí řádek ELDP, vztahuje se údaj „Výdělečná činnost u zaměstnavatele od“ k nejstarší výdělečné činnosti vykázané na tomto ELDP.

U osob, které vykonávají zaměstnání malého rozsahu a zaměstnání na základě dohody o provedení práce se údaj „Výdělečná činnost od“ vyplňuje i v případě, že činnost byla zahájena v daném kalendářním roce, za který je ELDP veden - uvede se datum faktického zahájení výkonu činnosti.

„Datum vyhotovení ELDP“: uvádí se s tečkami ve tvaru D.(DD.)M.(MM.)RRRR - vyznačí se datum, kdy je ELDP vyhotovován (opravován, rekonstruován).

„Datum a podpis pojištěnce“: Tiskopis ELDP odesílaný do evidence orgánům sociálního zabezpečení neobsahuje údaj datum a podpis pojištěnce. Datum a podpis pojištěnce je nezbytný na stejnopise ELDP, který zůstává založen u zaměstnavatele a tento stejnopis musí být pojištěnci předložen k podpisu nejpozději v den, kdy zaměstnavatel předkládá ELDP příslušnému orgánu sociálního zabezpečení (§ 38 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb.).

„Podpis a razítko zaměstnavatele“: podepisuje pověřený pracovník zaměstnavatele. V případě, že zaměstnavatel nevlastní razítko, ověří údaje čitelným podpisem statutárního zástupce zaměstnavatele. Zpracovává-li účetnictví firmy jiný zaměstnavatel, údaje ELDP ověřuje svým razítkem a podpisem

zástupce tohoto zaměstnavatele. Pokud je v možnostech zaměstnavatele, je žádoucí použít razítko jiné barvy než červené.

„Pro potřeby OSSZ“: pole slouží výlučně pro orgány sociálního zabezpečení.

Zpracoval odbor 31 ČSSZ.

Číselník okresů

Kód	Popis	Kód	Popis
110	Praha 10	552	Chomutov
111	Praha 1	553	Jablonec nad Nisou
112	Praha 2	554	Liberec
113	Praha 3	555	Litoměřice
114	Praha 4	556	Louny
115	Praha 5	557	Most
116	Praha 6	558	Teplice
117	Praha 7	559	Ústí nad Labem
118	Praha 8	660	Havlíčkův Brod
119	Praha 9	661	Hradec Králové
121	Praha 5 – Jihozápadní Město	662	Chrudim
122	Praha 4 – Modřany	663	Jičín
123	Praha 4 – Jižní Město	664	Náchod
220	Benešov	665	Pardubice
221	Beroun	666	Rychnov nad Kněžnou
222	Kladno	667	Semily
223	Kolín	668	Svitavy
224	Kutná Hora	669	Trutnov
225	Mělník	670	Ústí nad Orlicí
226	Mladá Boleslav	771	Blansko
227	Nymburk	772	Brno – město
228	Praha – východ	773	Brno – venkov
229	Praha – západ	774	Břeclav
230	Příbram	775	Zlín
231	Rakovník	776	Hodonín
332	České Budějovice	777	Jihlava
333	Český Krumlov	778	Kroměříž
334	Jindřichův Hradec	779	Prostějov
335	Pelhřimov	780	Třebíč
336	Písek	781	Uherské Hradiště
337	Prachatice	782	Vyškov
338	Strakonice	783	Znojmo
339	Tábor	784	Žďár nad Sázavou
440	Domažlice	884	Jeseník
441	Cheb	885	Bruntál
442	Karlovy Vary	886	Frýdek – Místek
443	Klatovy	887	Karviná
444	Píseň – město	888	Nový Jičín

445	Plzeň – jih	889	Olomouc
446	Plzeň – sever	890	Opava
447	Rokycany	891	Ostrava – město
448	Sokolov	892	Přerov
449	Tachov	893	Šumperk
550	Česká Lípa	894	Vsetín
551	Děčín		

Číselník států (nejčastěji se vyskytující státy)

Pokud zde konkrétní označení není uvedeno, je k dispozici v Číselníku zemí dostupném na webových stránkách ČSSZ (www.cssz.cz), případně na kterékoli OSSZ.

Kód	Popis	Kód	Popis
AM	Arménie	LV	Lotyšsko
AU	Austrálie	LU	Lucembursko
BE	Belgie	HU	Maďarsko
BY	Bělorusko	MK	Makedonie
BA	Bosna a Hercegovina	MT	Malta
BG	Bulharsko	MD	Moldavsko
CZ	Česká republika	MN	Mongolsko
CN	Čína	DE	Německo
DK	Dánsko	NL	Nizozemsko
EE	Estonsko	NO	Norsko
FR	Francie	NZ	Nový Zéland
FI	Finsko	PL	Polsko
CL	Chile	PT	Portugalsko
HR	Chorvatsko	AT	Rakousko
IN	Indie	RO	Rumunsko
IE	Írsko	RU	Rusko
IS	Island	GR	Řecko
IT	Itálie	SK	Slovensko
IL	Izrael	SI	Slovinsko
JP	Japonsko	UK/GB	Spojené království V. Británie a S. Irska
YU	Jugoslávie	US	Spojené státy americké
CA	Kanada	ES	Španělsko
KZ	Kazachstán	SE	Švédsko
KP	Korejská lidově demokratická republika	CH	Švýcarsko
CY	Kypr	TH	Thajsko
KG	Kyrgyzstán	TR	Turecko
LI	Lichtenštejnsko	UA	Ukrajina
LT	Litva	VN	Vietnam

ELDP - krytí příjmů s vyloučenou dobou - § 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.

Vyloučené doby [§ 16 odst. 4 písm. a)⁶, d)⁷⁸ a j)⁹ zákona č. 155/1995 Sb.] se na ELDP vykazují jen v případě, pokud se nekryjí s dobou:

- pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen pojistné),
- za kterou náležela náhrada za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání) podle § 271b zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Obecně platí, že v případě, kdy:

- u zaměstnance po **celý kalendářní měsíc** trvá některý z důvodů uvedený v § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) zákona č. 155/1995 Sb. a zaměstnavatel mu v daném měsíci zúčtuje příjem započitatelný do vyměřovacího základu nebo zaměstnanci za tento kalendářní měsíc náleží náhrada za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání) – dochází v uvedeném měsíci ke krytí příjmu s vyloučenou dobou a do ELDP **nelze** kalendářní dny uvedeného měsíce zahrnout do kolonky „Vyloučené doby“.
- je zaměstnanec uznán dočasně práce neschopným ode dne, ve kterém již **odpracoval část směny**, za kterou mu náleží odměna, **nelze** tento den zahrnout do kolonky „Vyloučené doby“ na ELDP.

Zde je třeba mít na zřeteli rozdílnost právních úprav poskytování náhrady mzdy, výplaty nemocenského a hodnocení vyloučených dob pro účely důchodového pojištění. Zatímco nemocenské se poskytuje za **dny kalendářní** a vyloučené doby se vykazují také ve **dnech kalendářních**, náhrada mzdy se poskytuje pouze za **dny pracovní**, které je navíc pro účely náhrady mzdy nutné ztotožnit se **směnami**.

S ohledem na tuto nejednotu, která by v budoucnu negativně ovlivňovala důchodové nároky některých zaměstnanců, jichž se poskytování finanční kompenzace týká, je období, **kdy zaměstnavatel v době trvání DPN/karantény vyplácí náhradu mzdy, považována v plném rozsahu za dobu vyloučenou**, a to bez ohledu na skutečnost, že zaměstnanci jsou za toto období zúčtovány příjmy nad rámec zákonného nároku náhrady mzdy, tj. příjmy, z nichž se odvádí pojistné (a současně budou tyto příjmy na ELDP zahrnuty v kolonce „Vyměřovací základ“).

⁶ § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. – tzv. omluvné důvody: doba trvání dočasné pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně, doba karantény, doba po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo do 31. 12. 2021 jiného člena domácnosti a od 1. 1. 2022 ošetřování jiné fyzické osoby, nejvýše však v rozsahu prvních 9 kalendářních dnů péče, popřípadě 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance a též v období od 11. 3. 2020 do 30. 6. 2020 dny, ve kterých trvala potřeba ošetřování z důvodu uzavření školského zařízení nebo zvláštního dětského zařízení, popřípadě jiného obdobného zařízení pro děti, v jehož denní nebo týdenní péči dítě jinak je, nebo školy, jejímž je žákem (též o dítě nad 10 let věku, které nedovršilo 13 let věku) a též z důvodu uzavření zařízení určené pro péči o osoby (nad 10 let věku), které jsou závislé na pomoci jiné osoby aspoň ve stupni I (lehká závislost) podle zákona o sociálních službách, a též v období od 14. 10. 2020 do 30. 6. 2021 a dále od 1. 11. 2021 do 28. 2. 2022, kdy došlo přijetím zákona č. 438/2020 Sb. a dále zákona č. 520/2021 Sb., k úpravě nároku na ošetřovné a prodloužení podpůrní doby u ošetřovného o dobu, po kterou trvalo uzavření zařízení nebo školy z důvodu mimořádného opatření při epidemii, doba, po kterou trvala potřeba poskytování dlouhodobé péče (změna od 1. 6. 2018), doba, po kterou trvala podpůrní doba u dávky otcovské poporodní péče (změna od 1. 2. 2018), doba po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu, do dne, který bezprostředně předchází dni porodu,

⁷ § 16 odst. 4 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb. – doba výkonu vojenské služby v ozbrojených silách České republiky před

⁸ . červencem 2016, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě, a výkonu civilní služby před 1. lednem 2005,

⁹ § 16 odst. 4 písm. j) zákona č. 155/1995 Sb. – doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu nadále trval právní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí došlo k jeho skončení neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému ukončení tohoto vztahu, splněna podmínka účasti na pojištění a pokud současně za tuto dobu nebyla soudem přiznána náhrada mzdy, platu nebo jiného započitatelného příjmu do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného.

I zde však platí výše uvedená obecně platná zásada – pokud DPN/karanténa trvá po celý kalendářní měsíc a zaměstnanec je zúčtován příjem, který není finanční kompenzací ztráty příjmu (např. odměny, 1% z pořizovací ceny motorového vozidla apod.), tj. nejedná se o příjem vymezený v období trvání DPN/karantény, po které zaměstnavatel v uvedené době vyplácí náhradu mzdy, nelze vyloučené doby za celý kalendářní měsíc vykázat na ELDP.

Je třeba zdůraznit, že zásady vykazování vyloučené doby v případě poskytování finanční kompenzace nad rámec zákonného nároku (§ 192 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) se týkají jen období, kdy zaměstnavatel vyplácí v době DPN/karantény v této souvislosti náhradu mzdy.

Nelze je vztáhnout na situace, kdy zaměstnavatel má ve svém vnitřním předpise nebo v kolektivní smlouvě apod. upraveno, že zaměstnancům **v době trvání omluvných důvodů (v případě DPN/karantény)**, kdy zaměstnanec pobírá již dávky nemocenské, poskytuje od určitého dne trvání DPN/karantény finanční kompenzaci ztráty příjmu formou dorovnání, např. do 90%, případně 100% příjmu, příspěvek v nemoci, těhotenství apod.

V těchto případech se i nadále jako před 1. 1. 2009 postupuje plně v souladu s § 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb. Jedná se o krytí příjmu s vyloučenou dobou a období, za které je finanční kompenzace ztráty příjmu vyplácena, se nevykazuje na ELDP jako doba vyloučená, a to i v případě, že omluvný důvod netrvá po celý kalendářní měsíc. Na ELDP **není možné** jako dobu vyloučenou vykázat **období**, za které byla tato **finanční kompenzace** ztráty příjmu **poskytnuta, a to včetně dnů spadajících do tohoto období, na které neměla připadnout pracovní směna zaměstnance** (tj. včetně sobot a nedělí apod.).

I v těchto případech platí, že je-li příjem zúčtován v konkrétním kalendářním měsíci finanční kompenzací ztráty příjmu a náleží za přesně vymezené časové období trvání omluvných důvodů, § 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., se aplikuje právě jen na tuto časově ohraničenou dobu, nikoli v rámci celého kalendářního měsíce. Podle obecně platné zásady [zúčtováný příjem v měsíci, ve kterém po celý měsíc trvají důvody uvedené v § 16 odst. 4 písm. a), d) a j) zákona č. 155/1995 Sb. vyruší vyloučené doby] se opět postupuje jen v případech, kdy v daném kalendářním měsíci dochází k zúčtování příjmu, který není finanční kompenzací ztráty příjmu, tj. nenáleží za konkrétně vymezené pracovní/kalendářní dny trvání omluvných důvodů.

Vedení a předkládání stejnopisů ELDP v elektronické podobě

Povinnost zaměstnavatele vyhotovit dva stejnopisy ELDP a jeden předložit občanovi k podpisu a založit do vlastní evidence a druhý opatřený podpisem pověřeného zaměstnance nebo jiného oprávněného zástupce a razítkem předat zaměstnanci upravuje ustanovení § 38 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., které výslovně neupravuje plnění uvedené povinnosti elektronickou formou, na rozdíl od povinnosti uvedené v ustanovení § 39 téhož zákona týkající se předkládání ELDP.

Vzhledem rychlému rozvoji technické podpory v oblasti elektronické komunikace a zdokonalování jejího bezpečného používání, včetně povinnosti dodržovat standardy ochrany osobních údajů stanové příslušnými právními předpisy, považuje ČSSZ setrvání na striktním postupu plnění povinností uvedených v ust. 38 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb. pouze v papírové podobě za překonané.

Pro elektronický způsob vedení stejnopisu ELDP, jeho distribuce a zajištění podpisu (ověření stejnopisu zaměstnancem) platí, že musí být v zásadě identický s postupem platným pro jeho papírovou formu.

Za řádné plnění povinností uvedených v ust. § 38 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb., lze tedy označit takovou situaci, kdy:

- zaměstnanec prokazatelně obdrží v elektronické podobě stejnopis ELDP opatřený všemi předepsanými náležitostmi s možností jeho tisku,
- při elektronické distribuci stejnopisu ELDP bude použit vhodný a bezpečný technický prostředek (nástroj), kterým bude zaručena neměnnost stejnopisu ELDP a ochrana osobních údajů,
- systém zaměstnavatele bude generovat upozornění o možnosti zaměstnance požádat mzdovou účtárnu o vydání originálního stejnopisu.

Pokud jde o zajištění podpisu zaměstnance na stejnopisu ELDP, který si zaměstnavatel ponechává ve své evidenci po zákonem stanovenou dobu, lze připustit alternativu v podobě elektronického záznamu v systému o převzetí stejnopisu ELDP (jeho zobrazení a vytištění), jestliže bude takový záznam nesporně a jasně prokazovat výše uvedené (de facto bude prokazovat, že zaměstnanec stejnopis obdržel).

ČSSZ není oprávněna stanovit způsob, jakým má být výše uvedené zajištěno, nicméně lze doporučit, aby byla přijata taková opatření technické i netechnické povahy, která výše uvedené požadavky (zejména neměnnost stejnopisu při jeho elektronické distribuci a jeho tisku, ochranu osobních údajů a podpis pojišťence na stejnopisu, resp. prokázání jeho převzetí, atd.) naplní.

Za opatření technické povahy lze označit

- systém, který požadované údaje (stejnopis ELDP) zaměstnanci zobrazí a umožní mu provedení tisku stejnopisu jeho ELDP,
- vytvoření bezpečnostních režimových opatření pro přistupující zaměstnance i pro zaměstnance pověřené zpracováním této agendy.

Za opatření netechnické povahy lze považovat např.:

- závazný vnitřní akt řízení, kterým zaměstnavatel stanoví interní bezpečnostní pravidla při používání systému zaměstnanci, včetně postupu upravujícího způsob předávání stejnopisů ELDP zaměstnancům elektronicky a postupu zaměstnavatele při zajištění předávání stejnopisů ELDP bývalým zaměstnancům nebo zaměstnancům, kteří při výkonu svých pracovních povinností nemají přístup k systému, včetně tisku, neboť je třeba, aby bylo splnění zákonné povinnosti související s vyhotovením stejnopisů ELDP doložitelné u všech důchodově pojištěných zaměstnanců (i bývalých) zaměstnavatele.

Tento postup bude obtížně využitelný u zaměstnanců, jimž pracovní poměr skončil.